

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 476/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Göblom, advokátska kancelária, Jantárová 2442/30, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 22 C 92/2011 z 10. januára 2014 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 228/2014 z 12. marca 2015 o náhrade trov konania, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 22 C 92/2011 z 10. januára 2014 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 228/2014 z 12. marca 2015 o náhrade trov konania (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola účastníkom konania na strane odporcu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 22 C 92/2011, ktorého predmetom bolo zaplatenie sumy 639,11 € s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom z 29. novembra 2011 návrhu žalobcu čiastočne vyhovel v sume 414,15 € s príslušenstvom a sťažovateľku zaviazal na náhradu trov konania v sume 499,36 €. Sťažovateľka podala odvolanie proti výroku o trovách konania, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 77/2013 z 22. augusta 2013 tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd opätovne rozhodol o trovách konania uznesením z 10. januára 2014, ktorým sťažovateľku zaviazal na ich náhradu v sume 306,56 €. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu okresného súdu o trovách konania odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne a trovy odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že došlo k porušeniu jej označených práv napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 22 C 92/2011 z 10. januára 2014, ako aj napadnutým uznesením krajského súdu, pričom argumentovala tým, že trovy vznikli jednak nehospodárnym postupom v konaní, ktoré viedol okresný súd, a taktiež spochybňovala priznanie náhrady trov konania za jednotlivé úkony právnej služby (účasť na pojednávaní), ktoré boli vyvolané protistranou, keďže k odročeniu dvoch pojednávaní došlo v dôsledku nepripravenosti právneho zástupcu protistrany, ktorý nevedel odpovedať na otázky sťažovateľky.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o sťažnosti sťažovateľky rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie označených práv sťažovateľky označeným uznesením okresného súdu z 10. januára 2014 a napadnutým uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná trovy právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide

vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Sťažovateľka namietala porušenie svojich označených práv označeným uznesením okresného súdu o náhrade trov konania z 10. januára 2014 a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil označené uznesenie okresného súdu, pričom podstata jej argumentácie spočíva v tvrdení, že okresný súd, ako aj krajský súd nesprávne rozhodol o trovách konania, keď protistrane priznal náhradu trov konania aj za úkony, ktoré podľa jej názoru nemal, pretože vznikli v dôsledku nehospodárneho konania, teda namietala neúčelnosť priznaných trov v súvislosti s konaním na prvom stupni, ktorú nenapravil ani krajský súd.

1. Pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu z 10. januára 2014, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označené uznesenie okresného súdu ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

2. Sťažovateľka tiež namietala, že krajský súd tým, že potvrdil uznesenie okresného súdu o trovách konania napadnutým uznesením, neprípustným spôsobom zasiahol do jej označených práv.

V nadväznosti na obsah sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľku nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012).

Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym

spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo svojej podstate sťažovateľka namieta, že krajský súd napadnutým uznesením, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu o trovách konania v sume 306,56 €, porušil jej označené práva. Aj v tejto súvislosti len tvrdí, že časť priznaných trov je nesprávna, teda predmetom sporu je len časť z uvedenej sumy 306,56 €. V danom prípade je nevyhnutné zohľadniť intenzitu namietaného porušenia zákona (jeho ústavnoprávny rozmer), ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Namietaná suma, o ktorú bola, resp. mala byť sťažovateľka ukrátená, zjavne nedosahuje ani trojnásobok minimálnej mzdy, teda sumy, ktorá je aj vo sfére všeobecného súdnictva považovaná za bagateľnú (pozri § 238 ods. 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje trojnásobok minimálnej mzdy ako podmienku prípustnosti dovolania proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu vo veciach týkajúcich sa peňažného plnenia).

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Posudzovaná vec takúto intenzitu zjavne nedosahuje, keďže výrok o trovách konania bol v zmysle zákona odôvodnený (sťažovateľka k sťažnosti nepriložila kópiu napadnutého uznesenia, len stručne opísala jeho obsah, z ktorého vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s právnym posúdením skutkového stavu prvostupňovým súdom, pozn.), čo zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, je zjavne neopodstatnená, a preto ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu namietala aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu uvedeným v petite sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že predmetný článok ústavy obsahuje niekoľko základných práv, pričom ani z odôvodnenia sťažnosti nie je možné určiť, o ktoré právo by malo ísť. Táto neurčitosť petitu vo vzťahu k ostatnému obsahu sťažnosti vytvára priestor pre dohady a dedukcie.

Ústavný súd v konštatuje, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Takisto petit sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, nie je dostatočne presný a určitý.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť v tejto časti pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v tejto časti neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, konkretizáciu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky jej sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2015